

УДК 364.044.4
DOI: 10.24144/2524-0609.2020.47.156-160

Савельчук Ірина Борисівна
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедра теорії та технології соціальної роботи
Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова
м.Київ, Україна
кафедра соціальних технологій
Національний авіаційний університет
м.Київ, Україна
iraut@ukr.net
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0001-6813-4548>

Сейко Наталія Андріївна
доктор педагогічних наук, професор
кафедра соціальних технологій
Житомирський державний університет імені Івана Франка
м.Житомир, Україна
sejkona.zdu@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6197-9553>

РЕСУРСНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ ВИКЛАДАЧІВ ДИСЦИПЛІН СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Анотація. Сучасна соціальна робота як практико орієнтована і соціально значуща діяльність сприяє створенню оптимальних умов для розширення можливостей професійного розвитку викладачів дисциплін соціальної роботи. Особливу роль для залучення викладачів до інноваційної діяльності відводиться змістовому та процесуальному наповненню їх професійної діяльності. Основу для такого наповнення було отримано завдяки організації певних умов для набуття й вивчення інноваційного досвіду в освіті та практичній соціальної роботи. З'ясовано, що залучення викладачів до інноваційної діяльності виступає дієвим інструментом реалізації науково-методичного забезпечення процесу підготовки соціальних працівників. За таких умов усвідомлюється потреба застосування інноваційних освітніх технологій, реалізація якої спрямовується на пошук нових практичних форм й методів удосконалення професіоналізму викладачів соціальної роботи та розширення перспектив залученості студентів до розкриття їх потенційних можливостей у освітньому процесі. Мета дослідження: схарактеризувати основні ресурси професійного зростання викладачів дисциплін соціальної роботи. Загальні методи дослідження передбачають застосування аналізу визначених джерел засобів й можливостей удосконалення професійної діяльності викладачів дисциплін соціальної роботи. Результати дослідження: сформоване уявлення про джерела засобів й розширення ресурсного забезпечення професійного зростання викладачів дисциплін соціальної роботи, представлення диференціації основних видів ресурсів професійного зростання викладачів соціальної роботи в умовах залучення до інноваційної діяльності.

Ключові слова: професійна діяльність викладачів дисциплін соціальної роботи; професійне зростання викладачів; ресурси і ресурсозабезпеченість; залучення до інноваційної діяльності.

Вступ. Успішне розв'язання поставлених завдань підготовки соціальних працівників у закладах вищої освіти, зокрема в університетах, цілком залежить від майстерності й професіоналізму викладачів, які опанували методи інноваційної діяльності, виявили самостійність та творчу ініціативність. Викладання дисциплін спеціальності «Соціальна робота» здійснювалося з одночасним становленням та розвитком теоретичної та практичної соціальної роботи, а через довготривале невизнання «соціальної роботи» науковою галуззю було неможливим наповнення науково-педагогічними кадрами профільної кафедри. Проте, істотні зміни в галузі соціальної роботи позначилися на загальному контексті удосконалення змісту методів, засобів й форм підготовки соціальних працівників завдяки професіоналізму викладачів дисциплін спеціальності «Соціальна робота». Чітка диференціація вимог до оновлення змісту соціальної освіти за спеціальністю 231 «Соціальна робота» вимагала й переосмислення сучасних викликів до професійної діяльності викладачів соціальної роботи, які змушені були запроваджувати традиційні й «нові» форми та методи навчання і контролю, індивідуальної та самостійної роботи студентів - майбутніх соціальних працівників.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Пошук шляхів досягнення результативності професій-

ної діяльності розширював її організаційну ресурсність, оскільки конкретний тип професії, зокрема в сфері викладацької діяльності [1], визначається вимогами до ресурсів з урахуванням конкретних завдань, які потрібно вирішувати творчо, конструктивно та майстерно. Особливості застосування моделі JD-R щодо залучення викладачів університету до діяльності через створення особливих відносин між характеристиками професійної діяльності та її результативністю [1] доводить наявність емоційного вигорання, оскільки вимоги до викладання дисциплін, конфлікт між викладанням і науково-дослідницькою діяльністю та новими викликами можуть зменшувати задоволеність викладацькою діяльністю. За таких умов, особливо важливим для залучення викладачів університету до інноваційної діяльності стає мобілізація їх особистих ресурсів щодо «прояву проактивної поведінки для формування професійної майстерності [2]. Організація навчання викладачів має зосереджуватися на розробці та використанні інформації задля розширення своїх можливостей та знань, що покращує результативність їх діяльності [3, с. 562]. Відповідно й вибір змісту, форм та методів організації набуття й вивчення інноваційного досвіду в освіті та практичній соціальній роботі узгоджувався з тим, що «ресурсами для цього мають виступати соціальна підтримка, супервізія та коучинг,

обговорення та вивчення досвіду за певний період діяльності» [4, с. 410]. Водночас було звернено увагу на особливе значення «структурної та соціальної допомоги щодо розширення особистісних ресурсів фахівців» [5]. Проте, впровадження організаційних змін та інновацій [6, с. 240] вимагало застосування різних видів втручання, особливо тих, за допомогою яких посилюється формування професійної майстерності як організованого втручання [7, с. 237].

Проте, аналіз цих робіт показує, що цілеспрямованого дослідження ресурсозабезпеченості професійного зростання викладачів дисциплін соціальної роботи в умовах організації та здійснення підготовки майбутніх соціальних працівників у наукових працях недостатньо висвітлено.

Метою статті є схарактеризувати ресурсність професійного зростання викладачів дисциплін соціальної роботи в умовах їх залучення до інноваційної діяльності.

Завдання дослідження: проаналізувати ступінь дослідження ресурсного забезпечення професійного зростання викладачів соціальної роботи та здійснити проведення систематизації наукових досліджень; виявлення значущості ресурсного забезпечення професійного зростання викладачів в умовах залучення до інноваційної діяльності; розкриття змістовності складових ресурсного забезпечення залучення викладачів до інноваційної діяльності.

Методи дослідження: вивчення та узагальнення психолого-педагогічної і науково-методичної літератури, нормативно-правових документів для визначення особливостей професійного зростання викладачів дисциплін соціальної роботи; інтерпретація виокремлених наукових підходів та їх класифікація для опису специфіки ресурсного забезпечення самовдосконалення та саморозвитку викладачів дисциплін соціальної роботи; структурно-функціональний аналіз для вироблення висновків щодо впливу складових ресурсного забезпечення на процес професійного зростання викладачів в умовах залучення до інноваційної діяльності.

Виклад основного матеріалу. Викладання дисциплін спеціальності «Соціальна робота» практично не відрізняється за своїми функціями до набуття знань та формування умінь і навичок професійної діяльності у майбутніх фахівців соціальної сфери. Водночас викладання дисциплін соціальної роботи детермінує процес постійного навчання та самовдосконалення й саморозвитку викладачів щодо виконання своїх професійних функцій. Це пояснюється особливостями функціонування механізму й закономірностей становлення й розвитку викладача-професіонала, оскільки, по-перше, особистість викладача як динамічне й пластичне утворення потребує постійних змін, збагачень, доповнень новими якістьми. По-друге, взаємозв'язок психолого-педагогічної та інноваційної діяльності в галузі соціальної роботи є цілісним та гнучким, який певною мірою повинен співвідноситися з професійним самовдосконаленням особистості викладача дисциплін спеціальності «Соціальна робота». По-третє, застосування інноваційних форм та методів в освітньому процесі підготовки соціальних працівників й науково-дослідницькій діяльності вимагає активізації особистісно-професійних ресурсів викладачів дисциплін спеціальності «Соціальна робота» та ресурсних можливостей науково-методичного забезпечення означеної підготовки. Зрозуміло, що здійснюючи удосконалення підготовки фахівців соціальної сфери, особливої уваги набувало застосування таких методів, засобів й форм для реалізації завдань професійно-інноваційної ді-

яльності, виконання яких потребує від викладачів дисциплін спеціальності «Соціальна робота» постійного оновлення знань з педагогічної та соціальної інноватики, вивчення та аналізу досвіду запровадження інноваційних технологій до освітнього процесу.

Необхідність залучення викладачів напряму «Соціальна робота» до інноваційної діяльності була зумовлена розвитком соціальної роботи, впровадженням державних соціальних стандартів у практику надання соціальних послуг населенню, зміною вимог до професійної діяльності соціальних працівників, серед яких розробка та впровадження інноваційних методів, засобів й форм стають провідними. Незаперечним та доцільним стає застосування поняття «залучення до інноваційної діяльності» у контексті формування особистісно-професійних ресурсів викладачів закладів вищої освіти та організації інноваційного середовища ЗВО [8]. Це дозволяє надати можливість організувати цей процес та визначити зміст вивчення інноваційного досвіду, і відповідно до нього обрати форми та методи (навчально-демонстративні сесії, навчально-інформаційні семінари, тренінгове навчання, майстер-класи, робочі зустрічі), які найбільш вдало враховують реалізацію залучення викладачів до інноваційної діяльності. Проте, особливо зверталася увага на особливості та специфіку організації залучення до різних форм підвищення майстерності, які:

- зініційовано керівництвом (за принципом зверху вниз) задля покращення однакових характеристик й умов діяльності для усього колективу [7, с. 238];

- зініційовано самим фахівцем (за принципом знизу вгору) задля змін кожного у колективі відповідно до особистих потреб самовдосконалення [7, с. 242].

Тим самим, сукупність вимог до застосування ресурсів середовища та особистісних ресурсів [2, с. 38] при організації залучення до діяльності з позиції моделі JD-R надає можливість «досягати найкращого виконання професійної діяльності та підвищувати її продуктивність у складних, інноваційних середовищах, оскільки саме такі середовища сприяють покращенню виконання складних професійних завдань через забезпечення соціальної підтримки та набуття «нових» знань й вдосконалення різноманітних навичок» [4, с. 390]. У той час, наявність ресурсів освітнього процесу: науково-методичне забезпечення, соціальна та адміністративна підтримка зможе підвищувати задоволеність викладачів педагогічною діяльністю вибором засобів втручання до залучення середовища [1]. Разом з тим, багатосторонні можливості, що створюються для покращення залученості студентів мають досить серйозний вплив на навчально-наукові досягнення, викладання у вищій школі, оскільки завдяки розумінню ключових проблем й факторів розширення різних перспектив залученості (поведінкової, психосоціальної, соціокультурної та цілісної) студентів стає можливим забезпечити результативність викладання та навчання [9].

Інтегрований характер проблеми залучення до інноваційної діяльності дозволив нам зрозуміти її сутність щодо розширення ресурсних можливостей професійного зростання викладачів дисциплін спеціальності «Соціальна робота». Саме тому, орієнтація на залучення учасників освітнього процесу до інноваційної діяльності як організаційно-педагогічна умова, надає можливість передбачати та забезпечити включення викладачів дисциплін напряму «Соціальна робота» до організації та проведення різних форм і методів аудиторної та позааудиторної навчальної й

соціально-виховної діяльності. Зрозумілим стає те, що для реалізації можливостей підготовки соціальних працівників необхідно задіяти увесь досвід її організації та здійснити коректування кожного виду освітньої діяльності, зокрема науково-дослідницької діяльності, оскільки застосування в практичній діяльності дослідницьких методів і методик сприяють зростанню рівня методологічної культури фахівців [10]. Це спрямовує пошук нових практичних форм та удосконалення традиційних методів викладання відповідно до наявних ресурсів потенціалу інноваційного освітнього середовища університету [11, с. 156], тим самим створюються умови розширення перспектив залученості студентів та розкриття потенційних можливостей усіх суб'єктів освітньої діяльності.

Важливим моментом викладання та навчання студентів спеціальності «Соціальна робота» стає необхідність усвідомлення потреби застосування інноваційних освітніх технологій. Особливу роль для залучення викладачів до інноваційної діяльності відіграло змістовне та процесуальне наповнення їх професійної діяльності. Основу для такого наповнення було отримано завдяки організації певних умов для набуття й вивчення інноваційного досвіду в освіті та у практичній соціальній роботі. Оскільки інноваційна діяльність у сфері надання соціальних послуг спрямована на підвищення ефективності соціальної роботи з різними групами клієнтів, то вона як цілеспрямована діяльність з планування та реалізації якісних змін характеризується особливостями її здійснення та появою специфічних інновацій при виконанні взаємопов'язаних видів діяльності, зокрема аналітичної, інноваційно-проектної, організаційно-професійної тощо [12].

Стосовно інновацій в освіті, беззаперечним фактом є те, що вони мають бути спрямовані не тільки на «підвищення продуктивності й ефективності навчання та / або на покращення якості навчання» [13, с. 16], а й сприяти «потенційній ефективності, яка й забезпечить розкриття в процесі навчання потенційних можливостей студентів, їх інтелектуальної, емоційної та психологічної сфер» [13, с. 18]. Проявом освітніх інновацій можуть бути [13, с. 22]: створення « нової » педагогічної теорії, методологічного підходу, методики викладання, навчального посібника, форм та методів освітнього процесу або інституційної структури, впровадження якої призводить до значних змін у викладанні та навчанні щодо їх покращення.

Ресурсність закладів вищої освіти щодо їх впливу на професійне зростання та безперервність навчання викладачів певним чином впливатиме на «відношення та стиль викладання, мотивацію, набуття навичок та компетенцій, самооцінку, само-ефективність, креативність, відповідальність, здатність до інновацій тощо» [13, с. 12]. Нині основним для викладачів навчальних дисциплін спеціальності «Соціальна робота» щодо набуття професійної майстерності та професійного зростання вважають:

- різні види стажування у вітчизняних та закордонних закладах вищої освіти, що передбачає обов'язкову роботу зі студентами в аудиторії (лекції, семінари, практичні заняття, індивідуальні консультації);
- обмін лекторами (гостьові лектори) вітчизняних та закордонних наукових установ та закладів вищої освіти для викладання окремих тем або навчальних курсів;
- участь у організації та проведенні науково-методичних семінарів з метою обговорення конкрет-

ної проблеми при викладанні певної навчальної дисципліни;

- навчання на тренінгових курсах та онлайн курсах, проведення тренінг-навчання, онлайн навчання за власною програмою;
- участь у роботі науково-методичних та науково-практичних конференцій, наукових семінарів, круглих столів з актуальних питань викладання та навчання студентів.

Результатом залучення до інноваційної діяльності, за переконанням І. Ф. Фільченкової [8], є розробка та створення освітнього продукту, який має бути систематизованим відповідно до напрямів професійної діяльності:

- навчання та перепідготовка (програма підвищення кваліфікації; курси з додаткової освіти; онлайн курси з актуальних проблем; членство у професійних асоціаціях);
- викладання (розробка модульних навчальних програм відповідно до державних стандартів професійної освіти, електронних навчально-методичних комплексів, навчальних (навчально-методичних) посібників,
- науково-дослідницької діяльності (створення експериментальної площадки на базі освітньої організації, написання статей у фахових виданнях, написання наукових статей у виданнях Scopus/WoS) [8].

Отже, для продуктивного залучення до інноваційної діяльності викладачів дисциплін спеціальності «Соціальна робота» існувала можливість дотримання безперервності не тільки для підвищення кваліфікації, а й для самоосвіти в сфері педагогічної діяльності й соціальної роботи. Щодо розширення змісту, форм та методів для їх реалізації, то найбільш ефективними методиками зростання ефективності інноваційної викладацької діяльності вважають «Школу молодого викладача», «Школу педагогічних інновацій», «Школу інноваційного досвіду».

Успішність організації та здійснення підготовки соціальних працівників цілком залежить від усвідомлення викладачами дисциплін соціальної роботи можливостей оновлення теоретико-методичних засад професійної підготовки студентів до соціальної роботи. Для цього викладачам, які здійснюють підготовку соціальних працівників потрібно бути здатними до визначення: по-перше, предметного змісту результатів навчання (системи компетентностей, компетенцій, кваліфікацій) на усіх етапах професіоналізації майбутніх фахівців соціальної сфери; по-друге, конкретного змісту навчального матеріалу, що орієнтовано на формування компетентностей, компетенцій, кваліфікацій та можливостей його наповнення інноваційним змістом; по-третє, умов та ресурсів щодо застосування «нових» організаційних форм і методів особистісно-професійного становлення майбутніх фахівців соціальної сфери та прояву їх інноваційного потенціалу [12, с. 283].

Вирішення означених проблем можливо здійснити, якщо враховувати ресурсні можливості середовища підготовки соціальних працівників, які повинні зреагувати на розширення вимог до викладачів напряму «соціальна робота» щодо створення умов для їх залучення до інноваційної діяльності. Отже, залучення викладачів до інноваційної діяльності виступає дієвим інструментом реалізації науково-методичного забезпечення процесу підготовки соціальних працівників, оскільки не тільки усвідомлюється потреба застосування інноваційних освітніх технологій, але й спрямовується пошук нових практичних форм та методів як удосконалення професіоналізму

викладачів соціальної роботи, так і розширення перспектив залученості студентів та розкриття їх потенційних можливостей в освітньому процесі.

Певна річ, що саме здатність викладачів застосовувати інноваційні освітні технології детермінують особистісно-професійне зростання студентів, і є тим чинником, що забезпечує розкриття складових особистості: професійної спрямованості, компетентності, професійної свідомості, професійно-значущих якостей, психофізіологічних властивостей, креативності та творчості. При цьому, можливо застосовувати для підготовки соціальних працівників таку системну організацію освітньої діяльності рівноправних суб'єктів, яка базується на інноваційних принципах дидактики й варіативності щодо вибору організаційних форм і методів особистісно-професійного становлення й зростання фахівців та забезпечує ефективність діагностичної, професійно-освітньої, адаптаційної, стимулюючої, розвиваючої, прогностичної функцій освітнього процесу.

Таким чином, інноваційні освітні технології спрямовуються на забезпечення формування певних

видів компетентності, зокрема інноваційної спрямованості та компетентності фахівців, що сприяє професійному зростанню їх особистісно-професійного потенціалу.

Висновки та перспективи подальших досліджень

Підставою для виділення відповідного змісту та форм залучення викладачів до інноваційної діяльності, є той факт, що викладачі повинні бути здатними самостійно створювати або адаптувати інноваційні методи та технології до викладання навчальних дисциплін спеціальності «Соціальна робота». Тому, визначення межі втручання та організаційно-методичної підтримки викладачів стало важливим для покращення виконання їх професійних функцій, вивчення найкращого інноваційного досвіду, впровадження інноваційних освітніх технологій та їх адаптування до умов підготовки соціальних працівників.

Подальшого вивчення та наукової інтерпретації потребують питання, що пов'язані з визначенням більш дієвих механізмів стимулювання професійного зростання викладачів дисциплін соціальної роботи.

Список використаної літератури

1. Jiyang Han, Hongbiao Yin, Junju Wang, Jing Zhang. Job demands and resources as antecedents of university teachers' exhaustion, engagement and job satisfaction. *Educational Psychology*. 2019. Vol.40, Issue 3. PP.318–335. DOI: 10.1080/01443410.2019.1674249
2. Bakker A. B., Demerouti, E. Job demands-resources theory. In P.Y.Chen & C.L.Cooper (Eds.). *Work and wellbeing: a complete reference guide*. Chichester: John Wiley & Sons, 2014. Vol. III. PP37–64.
3. Bakker A. B., Demerouti E., Ten Brummelhuis L. L. Work Engagement, performance, and active learning: The role of conscientiousness. *Journal of Vocational Behavior*. 2012. № 80. PP. 555–564.
4. Bakker A.B., Demerouti E., Sanz-Vergel A. I. Burnout and work engagement: The JD–R approach. *Annual Review of Organizational Psychology and Organizational Behavior*. 2014. Number 1. PP. 389–411. DOI: 10.1146/annurev-orgpsych-031413-091235.
5. Petrou P., Bakker A. B., Bezemer K. Creativity under task conflict: The role of proactively increasing job resources. *Journal of Occupational and Organizational Psychology*. 2019. № 92. PP.305–329.
6. Petrou P., Demerouti E., Schaufeli W.B. Crafting the change: The role of employee job crafting behaviors for successful organizational change. *Journal of Management*. 2016. № 44. PP.1766–1792. <https://doi.org/10.1177/01492063156249>
7. Demerouti E. Design your own job through job crafting. *European Psychologist*. 2014. № 19 (4). PP.237–247. DOI: 10.1027/1016-9040/a000188
8. Фильченкова И. Ф. Технологии вовлечения в инновационную деятельность: технология консалтинга. *European Social Science Journal*. 2016. Выпуск 2(12). С.247–254.
9. Kahu E.R. Framing student engagement in higher education. *Studies in Higher Education*. 2013. № 38 (5). PP.758–773. DOI: 10.1080/03075079.2011.598505
10. Сейко Н., Андрийчук Н. Якісні та кількісні методи дослідження в курсі «Методологія наукових досліджень» для майбутніх соціальних працівників. Нові технології навчання: збірник наукових праць. ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», Київ, 2020. Випуск 94. С.299–305.
11. Савельчук І. Б. Ресурсне забезпечення інноваційного освітнього середовища підготовки соціальних працівників. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*. 2019. Випуск 2(45). С.154–158. DOI: 10.24144/2524-0609.2019.44.154–158.
12. Савельчук І. Б. Підготовка соціальних працівників в інноваційному освітньому середовищі університету: Монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка. 2019.
13. Serdyukov P. Innovation in education: what works, what doesn't, and what to do about it? *Journal of Research in Innovative Teaching & Learning*. 2017. Vol. 10, Issue 1. PP. 4–33. URL: <https://doi.org/10.1108/JRIT-10-2016-0007>

References

1. Jiyang Han, Hongbiao Yin, Junju Wang & Jing Zhang. (2019). Job demands and resources as antecedents of university teachers' exhaustion, engagement and job satisfaction. *Educational Psychology*, 40 (3), 318–335. DOI: 10.1080/01443410.2019.1674249
2. Bakker A. B., Demerouti, E. (2014). Job demands-resources theory. In P.Y.Chen & C.L.Cooper (Eds.). *Work and wellbeing: a complete reference guide* (pp.37–64). John Wiley & Sons.
3. Bakker, A.B., Demerouti, E. & Ten Brummelhuis, L.L. (2012). Work Engagement, performance, and active learning: The role of conscientiousness. *Journal of Vocational Behavior*, 80, 555–564.
4. Bakker, A.B., Demerouti, E., & Sanz-Vergel, A.I. (2014). Burnout and work engagement: The JD–R approach. *Annual Review of Organizational Psychology and Organizational Behavior*, 1, 389–411. doi: 10.1146/annurev-orgpsych-031413-091235.
5. Petrou, P., Bakker, A.B., & Bezemer, K. (2019). Creativity under task conflict: The role of proactively increasing job resources. *Journal of Occupational and Organizational Psychology*, 92, 305–329.
6. Petrou, P., Demerouti, E., & Schaufeli, W.B. (2016). Crafting the change: The role of employee job crafting behaviors for successful organizational change. *Journal of Management*, 44, 1766–1792. <https://doi.org/10.1177/01492063156249>
7. Demerouti, E. (2014). Design your own job through job crafting. *European Psychologist*, 19 (4), 237–247. DOI: 10.1027/1016-9040/a000188
8. Filchenkova, I.F. (2016). Tehnologii вовlecheniya v innovacionnyuy deyatelnost: tehnologiya konsaltinga. [Technology Involvement in Innovation: Consulting Technology]. *European Social Science Journal*, 2 (12), 247–254. [in Russian].
9. Kahu, E.R. (2013). Framing student engagement in higher education, *Studies in Higher Education*, 38 (5), 758–773, DOI: 10.1080/03075079.2011.598505
10. Sejko, N., & Andriychuk, N. (2020). Yakisni ta kil'kisni metody` doslidzhennya v kursy «Metodologiya naukovy`x doslidzhen`» dlya majbutnix social'ny`x pracivny`kiv [Qualitative and quantitative researches in the course of «Methodology of scientific researches» for future social workers]. *New learning technologies*, 94, 299–305. [in Ukrainian].

11. Savel'chuk, I.B. (2019a). Resursne zabezpechennya innovacijnogo osvith`ogo seredovy`shha pidgotovky` social`ny`x pracivny`kiv [Resource providing of innovative educational environment of preparation of social workers]. *Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: Pedagogy. Social work*, 2(45), 154–158. DOI: 10.24144/2524-0609.2019.44.154-158. [in Ukrainian].
12. Savel'chuk, I.B. (2019b). Pidgotovka social`ny`x pracivny`kiv v innovacijnomu osvith`omu seredovy`shhi univerty`tetu [Training of social workers in the innovative educational environment of the university]. Publishing House of Zhytomyr Ivan Franko State University. [in Ukrainian].
13. Serdyukov, P. (2017). Innovation in education: what works, what doesn't, and what to do about it? *Journal of Research in Innovative Teaching & Learning*, 10(1), 4–33. URL: <https://doi.org/10.1108/JRIT-10-2016-0007>

Стаття надійшла до редакції 21.10.2020 р.

Стаття прийнята до друку 25.10.2020 р.

Savel'chuk Iryna

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate professor
Department of Theory and Technology of Social Work
National Pedagogical Dragomanov University
Kyiv, Ukraine
Department of Social Technologies
National Aviation University
Kyiv, Ukraine

Seiko Nataliia

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Department of Social Technologies
Zhytomyr Ivan Franko State University,
Zhytomyr, Ukraine

RESOURCE OF PROFESSIONAL GROWTH OF TEACHERS OF SOCIAL WORK COURSE

Abstract. Modern social work as a practice-oriented and socially significant activity contributes to the creation of optimal conditions for expanding opportunities for professional development of teachers of social work courses. A special role for attracting teachers to innovative activities is given to the content and procedural content of their professional activities. The basis for such content was obtained through the organization of certain conditions for the acquisition and study of innovative experience in education and practical social work. It was found that the involvement of teachers in innovation is an effective tool for the implementation of scientific and methodological support for the training of social workers. Under such conditions, the need for innovative educational technologies is realized, the implementation of which is aimed at finding new practical forms and methods of improving the professionalism of teachers of social work and expanding the prospects of students' involvement in discovering their potential in the educational process. The purpose of the study is to characterize the main resources of professional growth of teachers of social work. General research methods involve the use of analysis of certain sources of tools and opportunities to improve the professional activities of teachers of social work. The results of the study: formed an idea of the sources of funds and expansion of resources for professional growth of teachers of social work, the presentation of the differentiation of the main types of resources for professional growth of teachers of social work in terms of involvement in innovation.

Key words: professional activity of teachers of social work courses; professional growth of teachers; resources and resource provision; involvement in innovative activity.